Avrupa´nın aradığı İslâm modeli

İlk insan ve ilk peygamber olan Hz. Âdem ve onun hayat arkadaşı Hz. Havva'yla mânâsını icra eden ve ahirzaman peygamberi Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâmın mânevî şahsiyetinde kemalini bulan İslâmiyetin, artık bundan sonra kıyamete kadar yeni model, reform ve değişimlere ihtiyacı olmayacaktır.

Çevre ve hayat şartlarına, kültür farklılıklarına, gelenek ve göreneklere, teknolojik gelişmelere, teknik donanımlara göre asıl değişim ihtiyacında olan insanın kendisidir, kafa yapısıdır (zihniyetidir), beşerî sistemlerdir ve anayasalardır.

Kur'ân ve İslâmiyet ise; esasında ve temelinde var olan değişmez kural, telkin ve prensipleriyle; teferruat (ayrıntı) olan bütün değişimlere, hayat şartlarına, kültürlere ve geleneklere hoşgörülüdür. Yeter ki bu değişimler, esası tağyire, temeli tahribe yönelik olmasınlar. İslâmın asıl hedefi de, insanın hem dünya, hem ahiret hayatını tanzim etmek, iki cihan saadetini temin etmektedir.

Öyleyse temel hedefleri ve esasları belli ve değişmez olan İslâma "model" biçmeye, yeni kılıflar uydurmaya gerek yoktur.

Arap modeli, İran modeli, Türk modeli, bilmem şu model, bu model derken, son zamanlarda bir de Avrupa İslâmı diye bir kavram çeşitli mahfillerde tartışılır olmuştur.

Bu durum, çerçevesi Kur'ân ve Sünnet ile tesbit edilen İslâmiyeti, yeterince bilememekten ve İslâmiyete lâyık hayat tarzını lâyıkıyla yaşayamamaktan kaynaklanıyor olsa gerektir.

Avrupa; Müslümanlara ve İslâm ülkelerine bakarak İslâm hakkında kesin bir yargıya varmak istemiyor. (Müslümanlara ait kusurların faturasını İslâma çıkarmak tiynetinde olan kötü niyetliler müstesnâ.) Avrupa'nın İslâma "model" aramasının asıl sebebi de budur. Yani gerek kıt'asında yaşayan Müslümanların genel yaşantısına bakarak, gerekse İslâm ülkelerine bakarak, İslâmı önşartsız ve önyargısız kabullenmeye cesaret edemiyor.

Buradaki "kabullenme"den maksat, Avrupa'nın İslâma girmesi, Müslümanlaşması değildir. Avrupa'daki Müslümanların İslâmî hayat tarzını, sonuna kadar bünyesinde barındırmaya hazır olduğunu göstermesidir. İşte Avrupa'nın bu noktada tereddütleri, çekinceleri vardır.

Avrupa İslâmına "model" arayan Almanya; Avusturya'da uygulanan İslâm modelini, kendilerine örnek almaya hazırlanıyor. Bunu, Alman hükümetinin göç, mülteci ve uyum sorumlusu Mariluise Beck; Avusturya'nın Berlin Başkonsolosluğunda düzenlenen "İslâma Karşı Önyargılar ve Müslümanların Uyumu" konulu toplantıda açıkça ifade etmiştir. Avusturya'da uygulanan İslâm modelinin, Almanya'da örnek alınması gerektiğini söylemiştir.

İşte ben de, on sekiz seneden beri Avusturya'da yaşayan ve Avusturya eğitim modelini yakından hatta içinden takip eden bir eğitimci olarak, Almanya'nın bu yaklaşımını takdirle karşılıyor ve benimsiyorum. Çünkü bu model, İslâmın özünü değiştirmeye yönelik bir model değil. İslâmiyet, haddizatında ne ise, onu olduğu gibi alıp kendi ülkesinde uygulama modelidir.

Zaten Osmanlı döneminden beri (1912), İslâmiyeti resmen kabul eden ve yasalarca Hıristiyanlıkla eşit statüde gören Avusturya devletinin ve milletinin, bugüne kadar İslâmiyetle bir problemi olmamıştır. Burada yaşayan Müslümanlar da, İslâmı aslına uygun yaşama hususunda hiçbir engellemeye maruz kalmamışlardır. Ara sıra bilinçsiz ve kasıtlı hücumlara maruz kaldıklarında da, demokratik platformlarda, hukukî zeminlerde hemen çözüm yoluna gidilmiştir.

1979 yılında kurulan Avusturya İslâm Birliği; halen devlet tarafından tanınan ve desteklenen tek İslâmî kurumdur. İslâm dini ders kitaplarını ve Kur'ân-ı Kerimleri aslına uygun bastırarak, Avusturya'nın çeşitli derecedeki okullarında eğitim gören Müslüman öğrencilere devlet desteğiyle bedava dağıtan bu kurumdur. Türkiye dahil, çeşitli İslâm ülkelerinden getirtilerek, okullarında görevlendirilen öğretmenlerin denetimi, sevk ve idaresi bu kuruma aittir. Din eğitimi alanında çıkabilecek problemlerin çözümünde etkili rol sahibi yine bu kurumdur.

Bugün hâlâ Avusturya, bilhassa onun başşehri Viyana, Türkiye'de başörtüleri sebebiyle okuyamayanların sığınak yeri olarak ortada duruyorsa, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir iç muhasebe yapması ve topyekûn bizim de tarihimiz adına bir mahcubiyet içinde olmamız gerekmez mi? Bu mahcubiyet duygusuyla olsa gerektir ki, bir zaman dilimizden şu mısralar dökülmüş:

Sizce Müslümanca mı, Müslümanın her hali?
Buna "hayır" diyorsak, kimde bunun vebali?
Gelin İslâmiyete ayna olalım ayna!
Görünsün bu aynada İslâmın pak cemali..